

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio practica ...

Svccinctam Doctrinarum Asceticarum Svmmam Comprehendens - Quam
ad majorem omnium in Ascési proficere cupientium utilitatem ac
subsídium

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1685

§. 15. De Mortificatione.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48214](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48214)

caelestis Patriæ, per considerationem, æstimationem,
& dilectionem cælestium bonorum declinandi sunt.

§. XV.

De Mortificatione.

I. Est Spontanea, liberaque animæ à vita carnali Separatio, & virium tam externarum, quàm internarum ab illicitis operibus dissolutio; unde non immeritò sub alio nomine *Temperantia* vocari potest; de qua *Sequentia* scienda sunt *Ascetæ*.

II. Primum est, ut bene addiscat naturam & substantiam mortificationis, quæ quidem in eo ferè consistit, ut inferior animæ pars seu appetitus sensitivus, superiori ejusdem animæ parti, id est, rationi perfectè subijciatur; & sicut homo per peccatum spoliatus est gratuitis (id est, donis supernaturalibus) & vulneratus in naturalibus (id est, imaginationem nactus inconstantem, memoriam dispersam, intellectum obscuratum, voluntatem ad malum proclivem, & ad bonum languidam) ita mortificationis beneficio duplex hoc malum à se removeat: sèque in antiquum *Justitiæ* originalis statum, quoad cum divino auxilio fieri potest, reducat: ne alioqui sensualem suum appetitum secutus: in se verificet illud *Prophetæ*: homo cum in honore esset, non intellexit, comparatus est jumentis insipientibus, & similis factus est illis.

III. Secundum est, ut bene apprehendat axioma illud à Christo propositum, cui tota mortificationis praxis innititur: *Qui amat animam suam, perdet eam: Et qui perdidit animam suam propter me, inveniet eam.* Quòd scilicet odium sui quoad inferiorem partem,

fit verus amor sui quoad superiorem partem, & tenus per hoc odium procuratur animæ verum ac maximum bonum, quod est beatitudo, cuius etiam olim suo modo fiet particeps. Unde qui sic se perinde censebitur agere, ac is, qui ut vitam saltem poris illud incidi & uri patitur, multaque ab eo derata objecta negat; cum è contrario alius omnia intuitui suo vitioso concedens, & per hoc sanitatem destruens, veriùs se odisse dicatur.

IV. Tertium est, ut sciat, quem ordinem mortificationis exercitio observare debeat, nimirum
 1. in rebus ultrò obvenientibus, sive ex rigore Superiorum, sive imperfectione Fratrum sive difficultatiorum id contingat, mortificare nos discamus, inde gradum ad res necessarias, id est, ab observantia mandatorum aut regularum impediens, faciamus.
 3. Ut etiam in licitis nos superare asvescamus. Opera ex obligatione obeunda, non ex necessitate consuetudine, sed unico voluntatis & beneplaciti vini implendi desiderio, peragere studeamus.

V. Ut solitam discat praxin, hoc mortificationis exercitium fructuosè instituendi, quæ quidem interterè præceptis consistit. 1. ut non conjunctim, sed per partes hoc studium arripiat; nam, ut bene adhibet S. Macarius, quemadmodum in utero imperfectus fetus non quamprimùm crescit in hominem, sed partim formatur ac gignitur, ita in rebus quoque spiritibus paulatim augetur homo evaditque in perfectum & plenitudinem ætatis. Certe DEUS mundum non uno (ut tamen æquè facile potuisset) sed sex diebus produxit

vel suo exemplo prudentem in studio perfectionis
maturationem doceret. 2. Ut initium fiat ab iis, quæ
validius nos occupant, & graviora mala accersunt. Ita
Cassianus suavitatis his verbis: ita adversus vitia arripenda
sunt prælia, ut unusquisq; vitium, quo maximè infeste-
tur, explorans, adversus illud arripiat principale certa-
men, omnem mentis curam ac sollicitudinem erga illius
impugnationem observationemque defigens. Cùm-
que ab eo se senserit absolutum, rursus latebras sui cor-
dis simili intentione perlustret, atque exploret, quam
sibi inter reliquas passiones perspexerit ditiorem,
atque adversus eam specialius omnia Spiritûs
arma commoveat. 3. Ut discretè hoc negotium
assumat: nam, ut sapienter advertit S. Gregorius,
sic necesse est, ut artem continentia teneat quatenus
non carnem, sed vitia carnis occidat; nam plerum-
que dum plus nimio caro restringitur, etiam ab exer-
citatione boni operis enervatur, ut ad orationem
quoque vel prædicationem non sufficiat, dum incen-
tiva vitiorum in se funditus suffocare festinat. Opti-
mus est in omni re modus, & laudabilis ubique men-
sura (inquit rectè S. Hieronymus) corpus non fran-
gendum sed regendum est. Regulam autem pro
hac discretionem optimam assignat S. Augustinus, dum
enarratis gravibus Sanctorum sui ævi pœnitentiis sub-
jungit: caritas præcipuè custoditur, caritati victus,
caritati sermo, caritati habitus, caritati vultus aptatur;
hanc si quis offendit, uno die durare non finitur.
Sciunt hanc ita commendatam esse à Christo & A-
postolis, ut, si hæc una absit, inania; si hæc adsit,
plena sint omnia.

VI. Quintum est, ut fraudes diaboli in hoc mundo occurrentes bene intelligat, & prudenter evadere studeat. Pro quibus dignoscendis novemplex esse hominum genus ejusmodi fraudibus obnoxium. Primi sunt, qui natura difficili præditi, neminem ad virtutes exercendas repugnantiam sentiunt, ideoque ruinæ se proximos arbitrantur. Quibus inde sæpe illa Doctorum & SS. PP. regula: *non veniet sensus, si absit consensus*: Obijcienda est. Quibus sunt, qui, quia naturaliter sortiti sunt animam, nullam in ulla propè re difficultatem sentiunt, qui proinde monendi, ne propterea altum se aliòsve despiciant, aut socordia occasione accipiant, sed potiùs infirmitati suæ atque fragilitati adscribunt, quòd in graves tentationes cadere non sinantur. Tertii sunt, qui altissima pace, non propter studium, nec per naturæ bonitatem obtenta fructum, sed quia omnia indulgent appetitui; quibus proinde id, quod senior quidam similis genij Monacho exprobandum est: *Similis es portæ, per quam quis vult, ingreditur, & egreditur absque eo, qui sciat, quid intus geratur, unde quia hostibus obrepant, in perpetuo versantur animæ periculo, quibus tunc primùm intelligent, quando, ut avis laqueum retita, avolare voluerint.*

VII. Sextum denique est, ut bene cognoscant necessitatem hujus mortificationis, maxime reprobillarum Personarum, quæ salutem proximi curam susceperunt; hos enim multiplex ratio ad hoc officium jure meritò impellere debet. 1. Quia in malitiam nationis pravæ versantur, atque adeo majorem occasionem linquendi exorbitandique habent.

Quia cum omnibus omnia fieri debeant, ut omnes
 lucrifaciant, merito magnum requiritur passionum
 dominium, ut cum gaudentibus gaudere, & cum
 tristibus tritari quis innoxie possit. 3. Quia, cum
 summa inter operarios ejusmodi unio requiratur, ne-
 cesse est, ut, non quod sibi utile est, sed quod mul-
 tis, considerent, quærantque; id quod neutiquam
 sine mortificationis exercitio obtineri potest. 4.
 Quia etiam orationis exercitium ejusmodi Personis
 apprimè necessarium est, ut manentes in Christo tan-
 quam vite, faciant fructum multum; hoc autem si-
 ve mortificationis studio obtineri non posse, tum ex
 supradictis, tum ex quotidiana experientia patet.

§. XVI.

De Paupertate.

I. Est omnium rerum temporalium ob amorem
 DEI, & desiderium perfectionis, voluntaria abdicatio;
 de qua Sequentia Ascetæ scienda sunt.

II. Primum est, ut bene nôrit discrimen inter
 paupertatem *involuntariam*, seu non liberè assum-
 ptam, quamvis vel casus, vel necessitas affert; &
voluntariam, quæ liberè asciscitur, ultròque ac liben-
 ter sustinetur, atque etiam oblatas divitias, & ipsos
 auri montes quasi stercora arbitratur, & abomina-
 tur: quæ quidem triplici ex titulo priorem longè an-
 tecedit. 1. Quia prior, cum voluntariè non susci-
 piatur, atque externis prematur incommodis, nul-
 lis verò commodis recreetur, vulgo ignobilis, sordi-
 da, odiosa, nullaque laude digna habetur; posterior
 verò eo ipso, quod omnia liberè & generosè con-
 temnit,